
TEKSTER OM FRED FRA FORSKJELLIGE TRADISJONER

FORORD

Alle mennesker bærer på en drøm om at det på jorden må råde fred, rettferdighet og forsoning mellom mennesker, folkegrupper og nasjoner.

Men realitetene er annerledes; vi lever i en verden hvor vold, terror og krig råder og hvor rustningsindustrien går for fullt for å produsere våpen av alle slag.

I Verdikommisjonens midtveisrapport "Verdier – fellesskap og mangfold" av 1999 står det at "krig er forakt for liv." Krigshandlinger fører til lidelser, fornedrelse og død og de bringer ofte fram det verste i mennesket av ødeleggelsestrang og brutalitet.

Vi ser i dag at verdens ledere bruker religiøs retorikk for å legitimere og rettferdiggjøre terror, vold og krig og krigshandlinger rundt om i verden.

I Assisi i 2002 var ledere for de fleste religioner i verden samlet. Deres klare og entydige budskap til alle mennesker av god vilje, var at religioner og livssyn ikke får brukes til å legitimere vold, terror og krig. Religioner og livssyn skal være brobyggende og inngå i dialoger for å skape fred i verden.

Vi vil hevde at det er et felles anliggende for hvert menneske å fordømme og ta aktiv avstand fra diskriminering, intoleranse, vold, terror og krig. Vi skal anvende vår tro og vårt livssyn til å arbeide for at menneskerettighetene, herunder religionsfriheten, blir respektert i alle land. På denne bakgrunn vil det enkelte menneskets helt genuine verdi bli opphøyet og danne grunnlaget for arbeidet for fred, forsoning og rettferdighet.

FN har proklamert 2001-2010 som et tiår for fred og ikke-vold for verdens barn. Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og Norges kristne råd har i forbindelse med det internasjonale, økumeniske "Tiår mot vold: Bygg freden!" ønsket å presentere fredstekster fra ulike religionene og livssyn, som de selv har valgt ut.

Måtte disse tekstene gi glede, inspirasjon og mot til å inngå i dialog med en som tilhører en annen tro eller livssyn enn deg selv, i ditt nærmiljø og nabolag. Slik vil broer bygges og tillit og kjærlighet skapes mellom mennesker, religioner og livssyn. På denne måten kan vi forebygge at fordommer, mistillit og hat får rotfeste i våre sinn og i våre handlinger.

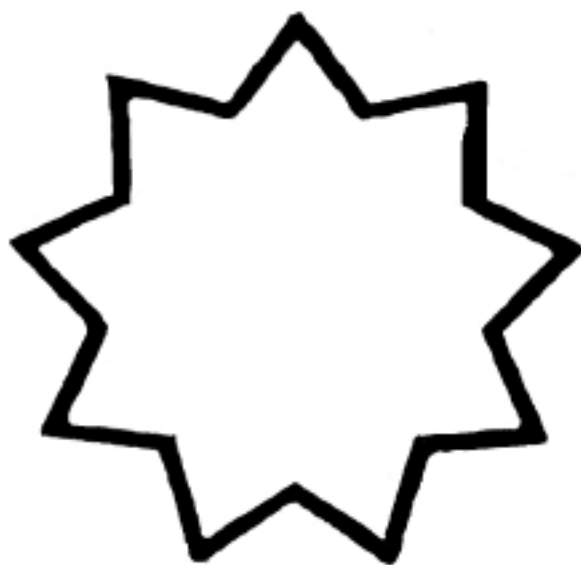
Vi takker alle bidragsyttere som har gjort denne utgivelsen mulig.

*Barbro Sveen, Knut Refsdal og May-Lisbeth Myrhaug
Redaksjonskomité*

Utvalget av tekster innenfor hver tradisjon er gjort av tros- og livssynssamfunn som er medlemmer av Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og/eller Norges kristne råd.

Baha'i-troen

"Jordens fred og sikkerhet er uopnåelig uten at dens enhet er fast etablert"

(Bahá'u'lláh i "Glimt fra Bahá'u'lláhs skrifter", s. 213)

"Hele jorden er i en fruktbarhetstilstand.

Den dagen nærmer seg da den vil ha frembragt sine edleste frukter,

da de mest høyreiste trær, de mest fortryllende blomster,

de mest himmelske velsignelser vil ha sprunget frem fra den.

Disse store trengsler forbereder verden på at Den største rettferdighet skal komme."

(Shoghi Effendi i "Appell til nasjonene", s.13)

"Intet uten den latente kraften i Guds Ord,

som styrer og transcenderer virkelighetene i alle ting, er i stand til å harmonisere de forskjelligartede tanker, følelser, ideer og overbevisninger hos menneskebarna.

Sannelig, den er den gjennomtrengende kraft i alle ting, den beveger sjelene,

og den er den sammenbindende og regulerende kraft i menneskenes verden."

('Abdu'l-Bahá i Selections from "The Writings of 'Abdu'l-Bahá" s.292)

"Jeg pålegger dere alle at hver og én av dere samler alle sitt hjertes tanker om kjærlighet og enhet.

Når en tanke om krig kommer, stå den imot med en sterkere fredstanke.

En hatets tanke må ødelegges av en sterkere kjærlighetstanke.

Krigstanker bringer ødeleggelse over all harmoni, velferd, hvile og tilfredshet.

Kjærlighetens tanker fostrer brorskap, fred, vennskap og lykke."

(Abdu'l-Bahá i "Abdu'l-Bahás Visdom" s. 11)

"Hvor kort veien til fred enn er, så vil den være kronglet.

Hvor lovende den enn er,

den imøtesette begivenhet som vil bestemme fredens kurs,

så må den modnes gjennom en lang utviklingsperiode med tilhørende prøvelser,

tilbakeslag og konflikter frem mot det øyeblikk da den,

under direkte påvirkning av Guds tro,

vil fremstå som Den Største Fred."

("Det Universelle Rettferdighetens Hus", Ridvan 1996)

"Dette er Dagen på hvilken Guds ypperste gaver strømmer ut over menneskene, dagen hvorpå Hans mektige nåde har gjennomtrengt alle skapte ting. Det påhviler derfor alle verdens folk å bilegge sine uoverensstemmelser og i fullkommen enighet og fred dvele i skyggen av Hans omsorgs og kjærlige godhets tre. Det påhviler dem å holde fast på alt som på denne Dag vil bidra til høyning av deres stilling, og til fremme av deres beste interesser. Lykkelige er de som den Aller-Herligstes Penn er blitt beveget til å minnes, og velsignet er de mennesker hvis navn i kraft av Vår uransakelige forordning, vi har foretrukket å skjule. Bønnfall den ene sanne Gud om at alle mennesker nådig må bli hjulpet til å gjøre det som er antagelig i Vårt syn. Snart vil den nåværende orden bli rullet sammen og en ny spres ut i dens sted. Sannelig, din Herre taler sannheten, og er den Vitende om de usette ting."
(Bahá'u'lláh i "Glimt fra Bahá'u'lláhs skrifter", s. 3-4)

**"Vi ønsker bare det gode for verden og lykke for nasjonene,
og likevel betrakter de oss som opprørere
som fortjener fangenskap og forvisning...
At alle folk skulle bli ett i troen og alle mennesker som brødre,
at hengivenhetens og enhetens bånd mellom dem skulle bli styrket,
at religiøse ulikheter skulle ta slutt og raseforskjeller opphøre
– hvilken skade vil det gjøre? ... Men slik skal det gå.
Disse fruktesløse stridigheter, disse ødeleggende kriger skal vike,
og "Den Største Fred" skal komme."
(*"Heftet om Bahá'u'lláh" s. 57*)**

Grunnlaget for Bahá'í-troen er gitt i skrifter som er åpenbart av Bahá'u'lláh (1817-1892) og hans forløper Báb (1819-1850); disse er videre fortolket og utlagt av Abdul-Bahá (1844-1921) og Shoghi Effendi (1897-1957).

Buddhismen

**"Han hånte meg og slo meg, beseiret meg og plyndret meg."
Hos de som går og tenker slik tar hatet aldri slutt.
(Dhammapada 3)**

**"Han hånte meg og slo meg, beseiret meg og plyndret meg."
Hos de som ikke tenker slik dør hatet stille bort.
(Dhammapada 4)**

**Alle skjelver for voldsbruk, alle er redde for å dø.
Sett deg derfor i andres sted og la vær å slå eller drepe.
(Dhammapada 129)**

**Alle skjelver for voldsbruk, alle har livet kjært.
Sett deg derfor i andres sted og la være å slå eller drepe.
(Dhammapada 130)**

Sannelig lever vi lykkelig, uten hat blant de hatefulle.

Midt iblant hatende mennesker lever vi uten hat.

(Dhammapada 197)

Seier er årsak til fiendskap, for den som har tapt har det vondt.

Lykkelig den som har fred med seg selv, som hever seg over vinning og tap.

(Dhammapada 201)

**Den som har sluttet fred med alle levende vesener, sterke som svake,
og verken straffer eller dreper, – han vil jeg kalle en høyreist.**

(Dhammapada 405)

**Vennlig blant de fiendtlige, fredelig blant de voldsomme,
fordomsfri blant de fordomsfulle, – han vil jeg kalle en høyreist.**

(Dhammapada 406)

**Måtte alle som lever finne glede og fred og bli lykkelige til sinns!
Ja, alle som lever, uten unntak, om de er store eller små
om de er sterke eller svake om de er høye eller lave**

**Om vi ser dem eller ikke, om de er nære eller fjerne,
om de lever nå eller om de venter på å bli født,
måtte alle levende vesener bli lykkelige til sinns!**

**Måtte ingen svikte en annen og heller ikke føle forakt for noen,
og heller ikke ønske en annen vondt, verken ut fra motvilje eller i oppfarende sinne!**

**Likesom en mor er villig til å våge sitt liv for å beskytte sitt eneste barn,
la oss overfor alle som lever, utvikle et slikt grenseløst sinnelag.**

**Ja, la oss utstråle til alle kanter en følelse av kjærlighet til hele verden,
en kjærlighet uten stengsler uten uvilje, uten motvilje.**

(Fra "Metta sutta")

Hinduismen

La alle våkne opp til den universelle bevissthetsverden!

La alle vitne om fred, kjærlighet og enhet!

La alle være fri for frykt, hat og voldsomhet!

**La sjelen min følge den guddommelige veien,
som er ekte som sollyset og min egen pust!**

O Gud! Gi meg, en ikke ekskluderende kjærlighet som omfatter alle!

(Disse tankene sender enhver hindu til bevissthetsverden når han ber og mediterer. De utgjør visjonen og identiteten til dem som følger Sanatan Dharma.)

Måtte alle være lykkelige, måtte alle være fri fra sykdom.

Måtte alle virkeliggjøre det gode og ingen være utsatt for ulykke.

(Fra "Vedaene")

**Vi mediterer om Guds herlighet som har skapt verden og som vi gjerne tilber,
som uttrykker visdom, som tar vekk urenheter og uvitenhet.**

Må han opplyse våre tanker.

(Rig Veda)

**La det være fred i himmelen,
på jorden, på vannet,
på gårder, i skogen,
i luft, og i hele verden.
La alle vitne om fred.**

(Fra "Vedaene")

**I begynnelsen, fantes det verken eksistens eller ikke-eksistens,
hele denne verden var energi som ikke hadde tatt noen konkret form.
Guddommen pustet uten pust, ved hjelp av sin egen kraft. Intet annet fantes...**

**I begynnelsen, fantes ønsket, som var det første tankefrø.
Vise menn som har meditert i sitt hjerte, har gjennom sin visdom
oppdaget forbindelsen mellom det som finnes og det som ikke finnes...**

(Rig Veda)

**Enhver handling skaper en kraft som gir oss tilbake med samme mynt,
det vi sår er det vi høster.**

**Og når vi velger handlinger som tilfører andre lykke og fremgang,
vil fruktene av vår karma bli lykke og fremgang.**

**Karma er det evige uttrykk for menneskelig frihet. Våre tanker, ord og gjerninger
er trådene i nettet vi vever rundt oss.**

(Swami Vivekananda)

**Som to gylne fugler i samme tre, to gode venner, bor egoet og selvet i samme kropp.
Egoet spiser de søte og sure fruktene av livets tre,
mens selvet betrakter det hele på en distansert måte.**

(Mundaka Upanishad)

Du er det ditt dype, drivende ønske er.

Slik din higen er, slik blir din vilje.

Slik din vilje er, slik blir din gjerning.

Slik din gjerning er, slik blir din lott.

(Brihadaranyaka Upanishad)

For den som har det slik

at det materielle livets tredobbelte elendighet ikke lenger finnes,

i en slik lykkelig tilstand er ens tanker klare.

Den som ikke er i en oversanselig bevissthet

kan verken ha et kontrollert sinnelag eller klare tanker,

uten dette er det ikke mulighet for fred.

Og hvordan kan det finnes lykke uten fred?

(Bhagavad-gita 2/65-66)

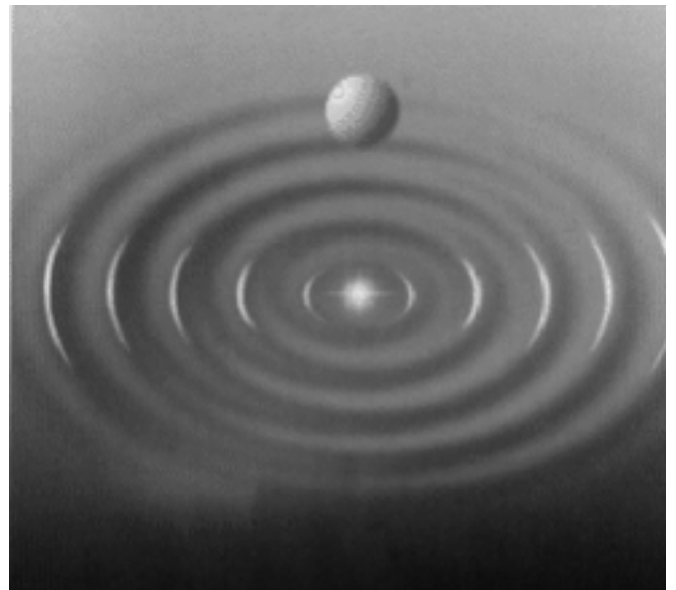
**Et menneske som ikke lar seg påvirke av den evige strøm av begjær,
som ligner elvenes vei til havet som alltid fylles, men likevel ikke endres
bare det mennesket kan oppnå fred,
og ikke det mennesket som kjemper for å tilfredsstille alle begjær.**

**Et menneske som avstår fra lengsel etter følelsenes tilfredsstillelse,
som lever uten begjær,
og uten behov for eiendeler og som er uten falskt ego,
bare han kan oppnå ekte fred.**

(Bhagavad-gita 2/70-71)

Vedaene er flere tusen år gamle. Det er fire samlinger og den fremste er Rig Veda. Læreskriftet Bhagavad-gita er noe yngre.

Holisme

Holisme er en helhetlig tankegang, et helhetlig livssyn, som bygger på forståelsen av at alt er forbundet og en del av samme åndelige virkelighet – og at vi alle har et felles ansvar for hverandre, det globale samfunnet og jorden.

Et holistisk livssyn kan ha mange forskjellige uttrykk – men har flere fellesnevner. Vi mener den åndelige virkelighet kan erfares av enkeltmennesket og uttrykkes uten faste skrifter, forordninger eller oppleste og vedtatte sannheter.

Vi støtter dessuten FNs menneskerettighetserklæringer og The Earth Charter fordi felles rettigheter for mennesker og jorden er en del av denne helheten.

Holistisk Forbund har derfor ingen felles tekster. Vi lar oss heller inspirere av mange filosofier, åndelige tradisjoner og tekster – i lyrikk og prosa – og vi føler oss frie til å sette sammen, tenke, velge og erfare selv. Her har vi valgt å presentere oss på denne måten.

Alt henger sammen

**Om alt i universet henger sammen – henger stjernene sammen med himmelen,
himmelen sammen med jorden – og alle planetene lever i samme univers.**

**Om alt i universet henger sammen – er det ikke uvesentlig for meg
hvordan du og jeg og alt det andre - forholder seg til hverandre.**

Om alt i universet henger sammen – da henger vel jeg sammen med deg også?

Og om vi henger sammen

– er det uendeligheter av sammenhenger vi to kan utforske sammen!

En framvekst av Holisme og holistisk livssyn ga grunnlaget for
dannelsen av Holistisk Forbund, Norges nyeste livssynsorgani-
sasjon stiftet 16.11.2002.

Fred

Hvem definerer når det er fred?

Er fred alltid fredfullt?

Fred kan være en tilstand av dynamisk ro.

Fred har mange farger – og gir muligheter for vekst og utveksling.

Fred er avhengig av likeverd.

At vi alle har plass

og at ingens stemme undertrykker en annen.

Fred er noe alle kan bidra til.

Gjennom fredelige dialoger kan vi øke forståelsen for vårt mangfold.

Fred kan være en tilstand – et ønske - og et mål.

Hvordan kan vi leve i fred?

Fred er ikke krig.

Men konflikter kan spore til vekst

om vi kommer oss gjennom dem med fredelige midler.

Å slutte fred er noe vi kan lære hverandre.

(Inge Ås, leder i Holistisk Forbund)

Humanismen

Til ungdommen

**Kringsatt av fiender, gå inn i din tid!
Under en blodig storm – vi deg til strid!**

**Kanskje du spør i angst, udekket, åpen:
hva skal jeg kjempe med, hva er mitt våpen?**

**Her er ditt vern mot vold, her er ditt sverd:
troen på livet vårt, menneskets verd.**

**For all vår fremtids skyld søk det og dyrk det,
dø om du må – men: øk det og styrk det!**

**Stilt går granatenes glidende bånd.
Stans deres drift mot død, stans dem med ånd!**

**Krig er forakt for liv. Fred er å skape.
Kast dine krefter inn: Døden skal tape!**

**Edelt er mennesket, jorden er rik!
Finnes her nød og sult, skyldes det svik.**

**Knus det! I livets navn skal urett falle.
Solskinn og brød og ånd eies av alle.**

**Da synker våpnene maktesløst ned!
Skaper vi menneskeverd, skaper vi fred.**

**Den som med høyre arm bærer en byrde,
dyr og umistelig, kan ikke myrde.**

**Dette er løftet vårt fra bror til bror:
vi vil bli gode mot menneskenes jord.**

**Vi vil ta vare på skjønnheten, varmen –
som om vi bar et barn varsomt på armen!**
(Nordahl Grieg, 1936)

"Enhver kan bli sint – det er lett.

Men å være sint på riktig person, i riktig grad, til riktig tid, av riktig årsak og på riktig måte – det er ikke lett."

(Aristoteles i "Den Nikomakiske Etikk" ca. 350 fvt):

Verdenssamfunnet må forkaste vold, trusler og maktbruk som metoder for løsning av internasjonale og andre konflikter. Humanismen har tro på utarbeidelsen av internasjonale lovverk og domstoler for fredelig løsning av motstridende interesser, samt felles utvikling av forhandlingenes og kompromissets kunst. Krig hører fortiden til og har utspilt sin rolle. Likeledes kjernefysiske, biologiske og kjemiske våpen. Det er et globalt anliggende å kontinuerlig redusere nivået av militære utgifter og å overføre disse til fredelige og samfunnsoppbyggelige formål.

Fra "Det Andre Internasjonale Humanistiske Manifest" §13 (1973)

Humanismen beklager oppdelingen av menneskeheten etter nasjonalistiske skillelinjer. Vi har nådd et vendepunkt i menneskehetens historie hvor det beste valg vil være å overskride de begrensninger som ligger i den nasjonale suverenitet, og heller sikte mot å bygge ut et verdenssamfunn hvor alle grener og grupper av den menneskelige familie kan delta som likeverdige. Vi ser for oss utviklingen av en verdensordning basert på globale lover og et overnasjonalt, føderalt styresett, som samtidig verdsetter og fremmer kulturelt, lokalt og individuelt mangfold. En slik ordning ville ikke utelukke identitet og stolthet i stedegne og nasjonale tradisjoner eller håndtering av regionale problemer på regionale vis. Menneskehetens framskritt kan imidlertid ikke fremmes ved ensidige vektlegginger på én del av verden framfor andre – Vestens kultur eller Østens kultur, utviklede land eller underutviklede land. For første gang i menneskehetens historie kan ingen del av menneskeheten isoleres fra noen av de andre. Hver persons framtid er på noe vis forbundet med alle andre. Humanismen bekrefter derfor igjen sin drøm og forpliktelse til å arbeide for ett verdenssamfunn. Denne forpliktelsen forplikter oss igjen til oppofrelser og vanskelige valg.

Fra "Det Andre Internasjonale Humanistiske Manifest" §12 (1973)

Islam

Bær tålmodig det folk sier, og hold deg unna dem på en pen måte.

(Sure 73 – Den overdekkede (Al-Muzammil), vers 10)

Vi har bare sendt deg som gledesbudbringer og advarer.

(Sure 25 – Kriteriet (Al-Furqan), vers 56)

De gav mat til den fattige, den foreldreløse og fangen, selv om de trengte den.

**"Vi bespiser dere for Guds skyld,
og vi ønsker verken gjengjeldelse eller takk fra dere!"**

(Sure 76 – Mennesket (Al-Insan), vers 8-9)

**Den Barmhjertiges tjenere er de som vandrer ydmykt på jorden,
som når de uvitende tiltaler dem, svarer, "Fred!"**

(Sure 25 – Kriteriet (Al-Furqan), vers 63)

Da sa han [Abraham] "Fred være med deg!

Jeg vil be Herren tilgi deg.

Han har vist meg velvilje.

(Sure 19 – Maria (Maryam), vers 47)

Når de hører tomt prat, vender de seg bort fra det, og sier:

"Vi har våre gjerninger, og dere har deres gjerninger.

Fred være med dere! Vi setter ikke pris på uvitenhet"

(Sure 28 – Fortellingen (Al-Qasas), vers 55)

Så tilgi dem og si "Fred". De vil få å vite.

(Sure 43 – Forgyllingen (Az-Zukhruf), vers 89)

Kall til Herrens veier med visdom og vakker formanings!

Diskuter med dem på beste måte!

(Sure 16 – Bien (An-Nahl), vers 125)

**Sett ikke nesen i været overfor din neste,
og gå ikke hovmodig omkring på jorden.
Gud liker ikke innbilske skrytepaver.**

(Sure 31 – Loqman (Luqman), vers 18)

**Si til dem som tror, at de må tilgi dem som ikke ser frem til Guds dager,
så Han kan belønne folk for det de har fortjent.**

(Sure 45 – De som ligger på kne (Al-Jathiyah), vers 14)

**Men ønsker de fred, så skal du gjøre det samme.
Forlat deg på Gud. Han er den Hørende, den Allvitende.**

(Sure 8 – Hærfanget (Al-Anfal), vers 61)

**Om Herren hadde bestemt det slik, ville alle som én på jorden vært troende.
Vil du da tvinge menneskene, så de blir troende?**

(Sure 10 – Jonas (Younus), vers 99)

**La ikke motvilje mot et folk som har stengt dere ute fra den hellige moské
forlede dere til aggresjon.**

**Hjelp hverandre henimot fromhet og gudsfrykt,
ikke mot synd og fiendskap.**

(Sure 5 – Det dekkede bord (Al-Ma'idah), vers 2)

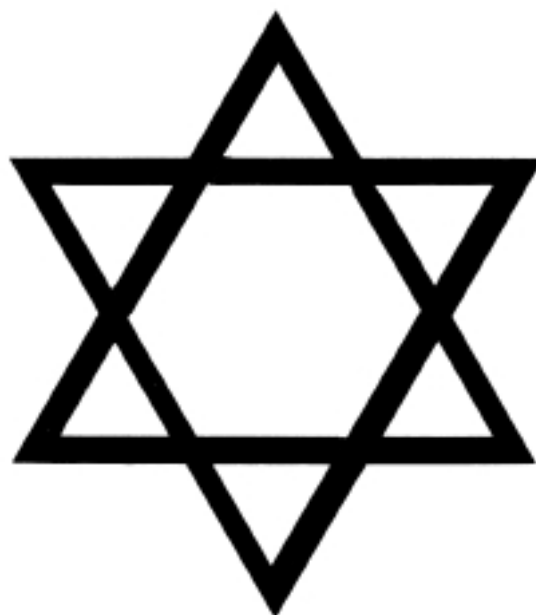
**Gud forbyr dere ikke å vise respekt og rimelighet
mot dem som ikke bekjemper dere for religionens sak,
og ikke drev dere bort fra deres hjem.**

Gud liker dem som viser rimelighet.

(Sure 60 – Den prøvede (Al-Mumtahina) vers 8)

Tekstene fra Koranen er hentet fra oversettelsen i De norske Bokklubbenes serie "Verdens Hellige skrifter", tilrettelagt i oversettelse av Einar Berg, 2000".

Jødedommen

Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte, av all din sjel og av all din kraft.

(Fra Shma Israel, den jødiske trosbekjennelse)

Du skal ikke slå i hjel.

(2 Mosebok 2:13)

**Vær som Aaron, elsk freden, oppsøk den,
elsk din neste og bring ham nærmere Torah.**

(Rabbi Hillel)

**Ikke gjør mot andre det du ikke vil andre skal gjøre mot deg,
dette er læren, resten er bare kommentarer.**

(Rabbi Hillel)

**Ved tre ting bevares verden,
ved sannhet, ved dom og ved fred.**

(Fedrenes Ordsprog)

Vik fra det onde, og gjør det gode, søk fred og jag etter den.

(Salme 34:15)

**Du skal ikke undertrykke den fremmede,
for du vet selv hvordan det er å være fremmed,
for du har selv vært fremmed i Egypten.**

(2 Mosebok 23:9)

**Du skal ikke hevne deg eller bære nag til dine medborgere,
ja, du skal elske din neste som deg selv, jeg er Herren.**

(3 Mosebok 19:18)

**Fred være med deg når du kommer inn og når du går ut,
fred være med alle mennesker.**

**Stor er freden,
for den er den største av alle velsignelser.**

(Talmud)

**Gjør at fred, godhet, velsignelse, liv, nåde, kjærlighet og
barmhjertighet blir oss alle til del.**

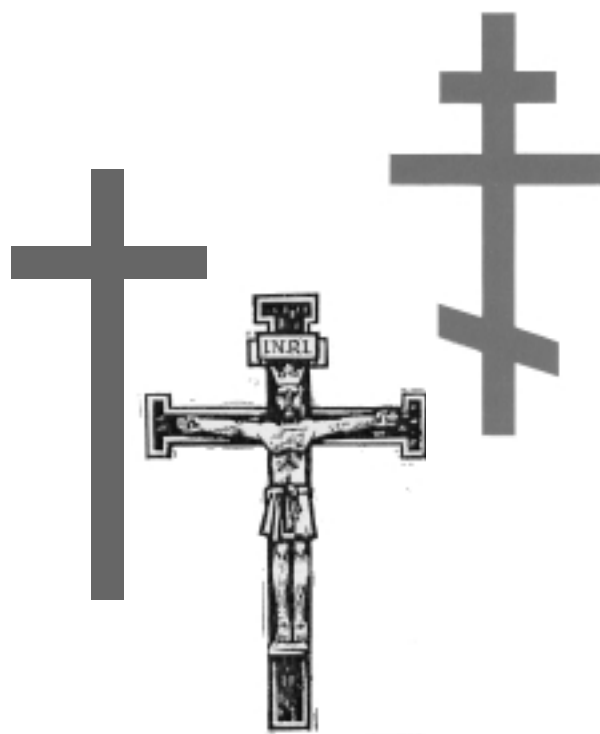
Vår Far, velsign oss alle i lyset fra ditt nærvær.

**For i ditt nærværs lys har du Evige, vår Gud,
gitt oss Torah, kjærlighet, vennlighet,
rettferdighet, velsignelse, barmhjertighet, liv og fred.**

(Fra Siddur, jødisk bønnebok for hverdag og shabbat. Utsnitt fra "Aftenbønnen")

Talmud: Den endelige nedskrivning (år 500 etter alm. tidsregning) av den muntlige tradisjonen åpenbart på Sinai. En samlig av rabbinske diskusjoner og tolkinger, de religiøse lovene, moral, etikk og fortellerstoff.

Kristendommen

Gjør godt mot dem som trenger det, nekt ikke å hjelpe om det står i din makt!

Si ikke til din neste: "Gå din vei, og kom igjen i morgen,

så skal du få – så sant du har noe å gi ham nå.

Legg ikke onde planer mot din neste som bor hos deg og kjenner seg trygg.

Trett ikke uten grunn med en mann, når han ikke har gjort deg noe ondt.

Misunn ikke den som bruker vold, velg ikke å følge i hans fotspor!

(fra Bibelen, Ordspråkene 3:27-31)

De skal smi sine sverd om til plogskjær og spydene til vingårdskniver.

Folk skal ikke lenger løfte sverd mot folk og ikke lenger lære å føre krig.

Men alle skal sitte trygt hver under sitt vintre og fikentre,

og ingen skal skremme dem.

For Herren, Allhærs Gud, har talt.

Alle folkene vandrer, hvert i sin guds navn;

men vi skal for evig og alltid vandre i Herren vår Guds navn.

(fra Bibelen, Mika 4:3b-5)

Salige er de som er fattige i seg selv, for himmelriket er deres.

Salige er de som sørger, for de skal trøstes.

Salige er de tålsomme, for de skal arve jorden.

Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes.

Salige er de barmhjertige, for de skal få barmhjertighet.

Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud.

Salige er de som skaper fred, for de skal kalles Guds barn.

Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himmelriket er deres.

(fra Bibelen, Matt 5:3-10)

Stillhetens frukt er bønn.

Bønnens frukt er tro.

Troens frukt er kjærlighet.

Kjærlighetens frukt er tjeneste.

Tjenestens frukt er fred.

(Moder Teresa 1910 - 1997)

**Herre, gjør meg til et redskap for din fred.
Hjelp meg å spre kjærlighet der hatet hersker.
tro der tvilen råder, håp der det er angst og nød.
Hjelp meg å bringe forlatelse der urett er begått,
å skape enighet der det er strid, å spre lys der det er mørke,
å bringe glede der sorg tynger.**

**Mester, hjelp meg å søke,
ikke så mye å bli trøstet som å trøste,
ikke så mye å bli forstått som å forstå,
ikke så mye å bli elsket som å elske.**

**For det er ved å gi at vi får,
ved å tilgi at vi selv får tilgivelse,
ved å miste vårt liv at vi finner det.
Det er ved å dø at vi oppstår til evig liv.**

(Fransk bønn fra 1800-tallet tilskrevet Frans Assisi 1182-1226)

**Gi fred, å Herre Gud, gi fred i våre harde tider!
Stig sterk og nådig til oss ned når vi i avmakt strider!
Gi hjarta fred, å Herre.**

**Gi fred, å Herre Gud, gi fred i våre harde tider!
Stig sterk og nådig til oss ned når vi i avmakt strider!
Gi verda fred, å Herre.**

**Gi fred, å Herre Gud, gi fred i våre harde tider!
Stig sterk og nådig til oss ned når vi i avmakt strider!
Gi evig fred, å Herre.
(latinsk salme, ca 600 e.Kr.)**

**Ikke ved makt – ikke ved vold og ved makt vil du råde,
Nei, ved din nåde, Ja, ved din kjærlige hånd og din nåde!**

**Ikke ved sverd – ikke ved ild og ved sverd du oss bøye!
Nei, ved ditt øye, Ja, ved et faderlig blikk fra ditt øye.**

**Ikke ved frykt – ikke ved trengsel og frykt vil du lede,
Nei, ved din glede, Ja, ved det sinn som du fyller med glede.**

**Ikke ved dom – ikke forstøt oss til trelldom og trengsel!
Nei, gi oss lengsel! Styr våre hjerter ved håp og ved lengsel!
(Sverre Therkelsen, 1970)**

**Evige Gud, vi ber om fred for Jerusalem
og for alle folkeslag som knytter sitt håp og sine drømmer til denne byen.
(etter Sal 122:6)**

Du skaper av natur og mennesker, du skaper av sannhet og skjønnhet, jeg ber deg:

Hør min stemme. Det er ofrenes stemme,

ofrene for krig og vold, mellom mennesker og mellom nasjoner.

Hør min stemme. Det er alle barnas stemme, de som lider og vil lide

når mennesker satser på våpen og krig.

**Hør min stemme, når jeg ber deg om å gi alle menneskehjerter fredens visdom,
rettferdighetens styrke og fellesskapets glede.**

Hør min stemme. Gi innsikt og kraft, så vi alltid kan svare på hat med kjærlighet,

svare på urettferdighet med rettferdighet, svare på nød med hjelp,

svare på krig med fred.

Gud, hør min stemme, og gi verden fred, din evige fred.

(Pave Johannes Paul II)

*Bibelsitatene er hentet fra Bibelen 1978/85 utgitt av Det norske bibel -
selskap. Salmene er fra Norsk Salmebok og bønne "Frans Assisis
bønn" er hentet fra den store bønneboken, Genesis forlag 1999.*

Sikhismen

Prabhaatee: I begynnelsen, skapte Allah lyset.
Så, med Sine livgivende krefter, ga Han opphav til alle dødelige vesener.
Fra det Enhetlige Lyset, ble hele universet dannet.
Så, hvem er god og hvem er ond?
O mennesker, O skjebnens søsken, vandre ikke lurt av tvilen.
Skapelsen er i Skaperen, og Skaperen er i skapelsen,
trenger gjennom alt og fyller alle rom.

Leiren er den samme, men Formeren har formet den på ulike vis.
Intet er galt med leirkrukken – intet er galt med Keramikeren.
Den Enhetlige, Sannferdige Herre er ankret i alle; ved at Han danner, dannes alt.
Den som innser befalingen av Hans befal, kjenner den Enhetlige Herre.
Han alene sies å være Herrens tjener.
Herren Allah er usynlig; Han kan ikke sees.
Guruen har velsignet meg med denne søte nektar.
Min angst og frykt har blitt fjernet;
jeg ser den Fullkomne Herre gjennomtrengende alt.

Shalok, tredje mehl: Verden går opp i flammer,
skjenk den med Din Benådelse, og redd den!
Redd den, og forsyn den, med hvilke som helst metoder som kreves.
Den Sanne Guru har vist veien til fred, ifølge Det Sanne Ord i den Evinnelige Sang.
Nanak fornemmer ingen annen enn Herren, den Benådende Herre.

Bhairao, femte mehl: Stående er jeg fylt av fred, sittende er jeg fylt av fred. Jeg
føler ingen frykt fordi dette er det jeg forstår. Den Enhetlige Herre, min Herre og
hersker, er min Beskytter. Han er den Indre-Viter, Leteren etter hjerter.
Jeg sover uten engstelse, og jeg våkner uten engstelse.
Du, O Gud, gjennomsyrrer alt.
Jeg lever i fred i mitt hjem, og jeg er fylt av fred utendørs, sier Nanak.
Guruen har satt Sin Mantra inn i meg, sier Nanak.

Kaanraa, femte mehl: Jeg har helt glemt min sjalusi ovenfor andre,
siden jeg fant Sad Sangatten, de helliges selskap.
Ingen er min fiende, og ingen er fremmed.
Jeg omgås alle. Hva enn Gud gjør, aksepterer jeg det som godt.
Dette er den opphøyde visdom jeg har oppnådd fra Den Hellige.
Den Enhetlige Herre gjennomsyrrer alt, Nanak blomstrer frem i glede.

Sorat'h, femte mehl: Hør min bønn, o min Herre og Hersker;
alt liv og alle skapninger ble skapt av Deg. Du beskytter æren av Ditt Navn, o Herre,
Drivkraften av drivkrefter.
O kjære Gud, Elskede, vær god, gjør meg til Din egen.
Om på godt eller ondt, jeg er Din.
Den Evinnelige Herre og hersker hørte min bønn;
i det mine bånd klippes, har Han forskjønnnet meg.
Han kledde meg i drakter av ære, og forente Sin tjener med Seg Selv,
Nanak fremtrer i fortryllende skjønnhet gjennom hele verden.

***Tiende mehl: "O Herre, Skjenk meg Dine Velsignelser
så jeg ikke blir avskrekket fra uegennyttige handlinger,
så jeg ikke blir redd for fienden, idet jeg drar ut for å stride,
så jeg kan vinne ved hjelp av min tro;
at min indre bevissthet blir min veileder.
Jeg attrår at jeg evig kan synge Dine lovprisninger
og idet det siste øyeblikket fremtrer,
at jeg kan segne om kjempende heltemodig på stridsmarken."
(Fredstekst hentet fra Sri Guru Granth Sahib Ji)***

Shalok, femte mehl: I Din nåde, Du tar vare på alt liv og alle skapninger.
Du framstiller kornet og vannet i rikelighet;
Du fjerner smerte og fattigdom, og fører alt liv igjennom.
Den Vidstrakte Giver hørte min bønn, og verdenen ble roet ned og støttet.
Ta meg i Din favn, og fjern all min smerte.
Guds Hus er frodig og praktfull.

Ordene Prabhaatee, Shalok, Bhairao, Kaanraa og Sorat'h som står framfor tekstene indikerer hvordan verset skal synges og ordet Mehl med et tall framfor forteller hvilken guru det kommer fra.